

Вітайте делегати на робітничо-фермерські з'їзди!

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES: Per year \$4.00, Per half year \$2.00

РІК XII. Ч. 17 (1380).

СУБОТА, 8. ЛЮТОГО 1930.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, FEBRUARY 8, 1930. No. 17 (1380). VOL. XII.

АРЕШТУВАННЯ БРОКЕРІВ СВІДЧИТЬ ПРО ЗАГОСТРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В КАНАДІ.

Протягом минулих пару тижнів у Канаді арештовано кільканадцять брокерів або фінансових посередників, що перепродують шері (акції) різних компаній, переважно гірничих. У самім Торонто арештовано 13 таких брокерів. Всіх їх обвинувачують у втягненні своїх клієнтів, себто тих, що купували в них шері. Брокери оперували їхніми грошми на власну руку й зносили втрати для себе, а коли були втрати, то їх поносили покупці шері. Взгадали над цим брокерським бізнесом не було урядової контролю й покупці були цілком віддані на ласку брокерських фірм, яких в останніх часах наплодило дуже багато. Тепер уряди різних провінцій хочуть ніби запобігти тому, щоб "публіка" не падала жертвою фінансових спекулянтів.

У всіх більших містах Канади деякі брокерські фірми позакривано, інші самі проголосили ліквідацію, а над деякими встановлено урядової контролю. Між брокерами настала паніка. Це відбулося на продажі шері, яких ціна почала спадати, бо "публіка" почала втрачати довіру до брокерів. Ліберальний постоу з Норт-Ватерлу, Онт., заявив недавно на ліберальній митингу в Лондон, Онт., що який онте-

Франція змагає до зірвання зносин з Рад. Союзом

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД КАЖЕ, ЩО НЕ ВІДПОВІДАЄ ЗА НАПАДИ ФРАНЦУЗЬКОЇ ПРЕСИ НА РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ. — "ІЗВЕСТІЯ" ЗАПИТУЮТЬ ТАРДІЄ, ЧИ ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД УТРИМУЄ ЗНОСИНИ З РАДЯНСЬКОЮ ВЛАДОЮ, ЧИ З РОСІЙСЬКИМИ БЛОГВАРДІЯЦЬМИ?

ПАРИЖ, 6. лютого. — Французький уряд, який завжди підтримував російських блогвардійців у їх виступах проти Радянського Союзу, переводить таку інвестицію погодосок, що нібито радянська політична позиція ділає тут незалежно й цим нібито порушує суверенність Франції.

Ця інвестиція є вислідом зникнення в Парижі генерала Кутепова, провідника російських монархістів. Російські блогвардійці роблять закид, що Кутепова привала радянської тайної поліції. Цим вони хочуть привести до зірвання зносин між Францією а Радянським Союзом. Відносини між обома країнами вже є напру-

жені в наслідок зникнення Кутепова й гострих нападів французької буржуазної преси на Радянський Союз. Французький уряд повідомив радянського амбасадора, що він не відповідальний за виступи французької преси і що він буде втримувати поліційну варту коло радянської амбасадати, поки не проміне теперішній заперіах.

Кілька газет закликають до акції проти радянського уряду. "Матін" каже, що нібито делюють десятих "французького народу" були би раді багачи вивід радянських дипломатів. "Лібете" каже сьогодні: "Париж дійшов кілця своєї терпеливості".

Буржуазний радний хоче, щоб безробітні різали дрова за долара "допомоги".

На засіданні міської ради в Вінніпегу, що відбулося в минулий понеділок вечером, рішено передати будову міської електронні у Слейв-Фолс в руки другого контрактора. До тепер роботу переводили контрактори Джан Ган енд Сон та Стюарт енд Кемерон, а тепер контракт передано фірмі Стюарт енд Грент.

В справі передання контракту тов. В. Н. Колісник, комуністичний алдермен, зробив виступ, щоб само місто перебало цілу будову електронні, бо показалося, що як попередні, так і теперішні контрактори не платять належної плати після попередньої умови й місто дає урядові від 150 до 200 тисяч доларів на "вирівнювання" цієї плати. Внеску тов. Колісника ніхто не підтримав і тим самим він навіть не пішов під голосування.

Після переміни контрактора міська рада рішила, щоб алдермени Бері, Боромен та Сімсон (перші два буржуазні, третій лейбористський) порозумілися з Дж. Г. Гелском, управителем Гайдро, в справі назначення урядовиці, що наглядатиме, чи робітники у Слейв-Фолс є відповідно покласифіковані й отримують платню після приписаної скалі.

З цього виходить, що ще й до нині не всі робітники при будові міської електронні отримують платню після міської скалі, хоч ця справа тягнеться вже більше як пів року і хоч міська рада давно ухвалила доплатити контракторам усі гроші, які вони видадуть на вирівнювання цієї плати.

Тов. Колісник запротестував проти того, що міський інженер не здав звіту з розслідування трамваєвого руху на лінії Селкірк-Парк Лайн, що він мав був зробити до засідання. При ухваленні "допомоги" для безробітних на дальших два тижні буржуазний алдермен Ліч заявив, що місто повинно знову відкрити вуд-ярд, на якій безробітні повинні різати дрова за нуждену "допомогу" в сумі одного долара на день.

У відповідь на пропозицію Ліча тов. Колісник заявив, що прості таньбово є вимагати від робітників, щоб даремно різали дрова тільки тому, що місто дає їм мізерну допомогу, бо машиною можна марізати за 10 минут більше дров, ніж руками за цілий день. Робітники повинні дістати дійсну працю за належну платню, а тоді не треба буде давати такої "допомоги" сказав тов. Колісник.

Зміна осіб в еспанському уряді не розв'яже кризи.

МОСКВА, 1. лютого. — Газета "Правда", центральний орган Всесоюзної Комуністичної Партії, заявляє в статті, що зміна в еспанському уряді не розв'яже кризи. За час своєї диктатури Прімо де Рівера не встиг розв'язати ні одної проблеми. Навпаки, за його правління внутрішні суперечності капіталістичної Іспанії навіть збільшилися.

Індустріальні труднощі, укладок бюджету й низька ціна валюти привели до соціальної кризи на широку скало. Нові правителі правдоподобно зроблять деякі концесії для дрібної буржуазії.

Теперішня криза в Іспанії створено пригожий ґрунт для здобуття більшості робітничої партії під кличем: "за революційний робітничо-селянський уряд".

МАДРИД, Іспанія, 6. лютого. — Сьогодні видано королівський декрет, який проголошує загальну амністію для всіх обвинувачених або засуджених за повстання або бунт проти еспанського уряду під час фашистської диктатури генерала Прімо де Рівера, який був повалений минулого тижня. Кількасот осіб, між ними багато офіцерів з артилерійського корпусу, користують з амністії. Декрет увільняє з в'язниці також цивільних урядників, що були зв'язані з революційними бунтами в армії в Ціудада, Валенсії та Сеговії в 1928 році.

В німецькій армії шириться комунізм.

БЕРЛІН, 31. січня. — Міністерство крайової оборони видало заяву, в якій признає, що в німецькій армії сильно поширена комуністична пропаганда та що військова влада має з того приводу багато клопоту. В заяві сказано між іншим, що німецький жовнір на кожнім кроці стірається з комуністичною літературою. Як лише вийде з касарні на вулицю,

йому зараз попадає в руки комуністична летючка, брошура або газета.

Міністерство оборони каже, що комуністи вступають до бровольцями до армії виключно на те, щоб вивчити військову штуку для "майбутнього використання".

Товариші! Відновляйте переплату на "Укр. Роб. Вісті"!

Нью-Йорк та інші міста Америки ідуть слідами Чикаго.

ЧИКАГО, 2. лютого. — Фінансова криза міста Чикаго, в якій поперх 40,000 міських робітників далі є незаплатені, іде з поганого до гіршого. Банкіри сварилися над знесками, які мають зробити при випозиченні грошей для міського уряду.

Мек'Лур сказав: "Чикаго переживає кризу. Але інші міста й громади опинилися перед подібною проблемою. Нью-Йорк іде в тім самим напрямку так скоро, як лише може, з населенням лише два рази так великим, як чикагівське, але з бюджетом три рази більшим".

С. С. Мек'Лур, нью-йоркський капіталістичний редактор, був покликаний республиканським гемілтонським клубом, зложеним з провідних чикагівських босів, предложити план, як витягнути з багн фінанси міста.

Мек'Лур натякнув, що загальне грефярство, яким займається банда Томпсона (мейора міста) в Чикаго, є в повнім ході також у Нью-Йорку, де ним займаються політичні з Таммані Год, що правлять містом.

Виконано замах на мексиканського президента.

МІСТО МЕКСИКО, 5. лютого. — Паскуаль Ортіз Рубіо, новий президент Мексики, був пострілений сьогодні в ліво шокую молодим чоловіком, коли опускав національну палату в автомобілі яких дві години після зложення президентської присяги.

Портез Хіль заявив, що Фьоррес є симпатиком Хозе Васконцельоса, якого Ортіз Рубіо побив у президентських виборах минулого вересня. Васконцельос настоював тоді, що вибори були пофальшовані і правильно він мав бути виставлений президентом, а пізніше в Лос-Ендрезес проповідував "миру революцію" в Мексику.

Портез Хіль виявив, що жінка Ортіза Рубія отримала недавно анонімний лист, в якому було сказано, що її чоловік коли не дожде стати президентом.

В недавніх тяжких арештовано було багато послідовників Васконцельоса за змову на життя Портеза Хіля й Ортіза Рубія.

Пого жінку задраснула куля, а їх шофер, Фелікс Гальван, був поранений у голову. Секретарка президента Марія Рош була легко склінена розбитою шилою в автомобілі. Состієс Гарсія, якого називають ад'ютантом президента, але який був правдоподобно звичайним глядачем, отримав рану від кулі.

Куля, що перейшла через ліво-шоку Рубія й застрягла в правій щопі, була видобута після кількох годин. Лікарі проголосили, що всі поранені не є в ніякій небезпеці.

Виконця замаху, який дав шість вистрілів до автомобіля президента, зловив поліцей на моториці. Його відвезено

Економічна криза в злучених державах зростає.

ВАШІНГТОН, 4. лютого. — Секретар праці Дейвіс був змушений признати, що "положення з роботами в будівельній індустрії не є добре". Американська Федерация Праці, під напором масового безробіття й членів, була змушена оповістити, що більше як 38 проц. членів у юних будівельних робітників є тепер без праці. Та про те, що в деяких містах около 75 процент юніонів членів у будівельній індустрії не мають роботи, бюрократи з А.Ф.П. мовчать.

Не признають вони й того факту, що в Злучених Державах більше як 6 мільйонів робітників є тепер без праці і що величезна армія безробітних з кожним днем зростає. Ці факти закриває й уряд, однак це не змінює справи.

400 МАЙНЕРІВ У ВЕСТ-ВІРДЖІНІ НА СТРАЙКУ.

МАВІДСВІЛД, Вест-Вірджинія, 2. лютого. — Під проводом Краєвої Майнерської Юнії 400 майнерів є тут на страйку проти третього зривання плати в одній році в майні Пейсілі. Платню зривано з 51 на 45 центів від тони вугілля.

Місто Чикаго переживає велику фінансову кризу.

ЧИКАГО, 30. січня. — в наслідок фінансової скрути, в якій найшовся урядовий апарат цього міста й повіту Кук, багато міських і повітових службовців опинилися в тяжкій матеріальній положенні, бо деякі з них вже кілька місяців не дістають плати.

Пришло до того, що дехто з тих службовців не має чим заплатити мешкальського ренту й домовласники почали вивирати судові накази для прогнання таких льокаторів з помешкань. Таких випадків заготовано вже одинадцять.

Чикаго й повіт, в якому лежить це місто, винні своїм громадянським робітникам у невиплаченні заробітній платні \$11,275,000. Місто і повіт мають бондових довгів на суму \$280,000,000, а крім того майже кожна установа міської адміністрації має більш або менші задовження в своїм біжучім діловодстві. Міська шкільна рада, приміром, винна \$872,422.38 за шкільні підручники.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українському Робітничому Домі, на рой вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адресат:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cgr. Fritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

ОДИНАЦЯТА ПІДВАЛИНА.

Одинацятий раз з'їжджаються представники організованого українського робітництва й фармерства Канади на свої річні наради в центр своєї організації від того часу, як почали вони будувати свою велику нинішню організацію — Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім.

Будувати вони почали її весною 1918 року, що була весною великих визвольних боїв і надій трудящих цілого світа. На великих просторах буйної царської Росії лунали тоді гарматні вистриби вже класової війни. До цих вистрибів прислухалося тоді робітництво цілого світа, а українське робітництво Канади зокрема, бо їхня батьківщина, що сотки літ мучилася в царсько-поміщицькій неволі, також ставала під червоний прапор визвольної боротьби.

Українські робітники й фармери, що переслідувані були тоді в Канаді і як "австрійці" і як більшовики, відтілі були від своєї батьківщини, вони з тяжким трудом розбиралися в тому, що там діялося. На українському політичному онові появились Грушевський, Винниченко, Петлюра, Петрушевич, появились численні партії з революційними назвами, а контрреволюційним змістом, за крідомом на капіталістичних ярмарках появились їхні місці, комісії, делегації, метелики.

Пролетаріят Європи також ставав до бою. Цар і кайзер повтікали, робітництво в багатьох великих індустріальних містах почало творити ради робітничих та салдатських депутатів, а в Угорщині та Баварії проголосило радянські республіки, диктатуру пролетаріату.

Трудящі Західної України, воюючи що вертали з фронтів, діювали в українську армію і ширю з повною вірою ставали під злукич Петрушевичів-Левіцьких до боротьби за визволення своєї країни і за оборону її перед новим ворогом, польською шайхтою.

Такими були ті перші роки, що в них організувалася наша робітничо-фармерська організація в Канаді. Розбиті, розпорочені по величезних просторах Канади збиралися під один ступит освітні й драматичні гуртки, закликали одні других до спільної праці, перегукувалися на сторінках своєї газети, "Укр. Роб. Вістей", що заняла місце "Робочого Народу".

Шляхом завязятих і витриманих боїв здобували українські працюючі свої позиції, закріплювали за собою і знов йшли далі, мобілізуючи все нові й нові загони. В часнаступу капіталу на фронт праці, в час страйкової боротьби за поліпшення умов праці, проти зриву заробітної плати, за вкороченням годин праці, проти спід-ал систем, за соціальним забезпеченням трудящих — українські працюючі, об'єднані у свої організації, все були в перших бовієвих колоннах, все йшли боротьбою плече-в-плече з усім пролетаріатом Канади. Члени ТУРФДіма завжди перші йшли з моральною і матеріальною допомогою страйкерам, посилюючи їхній фронт, організуючи витриманість у страйковим бою.

11 років існування ТУРФДіма, це 11 років витриманої класової боротьби на усіх фронтах. У тій боротьбі народжувався 95 відділів ТУРФДіма, що зараз оперізаля сіткою Канаду, судувалися 72 твердині, Українські Робітничо-Фармерські Діми, в яких виконується класова свідомість і знання українських трудящих мас Канади. Усі відділя Жінкескі й Секції Молоді таксамо виростає в тому самому оточенні.

ТУРФДіма не забув теж за свою наймолодшу, за другу й третю зміну. Зміна та виховується в численних відділах Секції Молоді, в десятках Українських Робітничих Діточих Школ, що існують при відділах ТУРФДіма.

Існують члени, робітників і фармерів, робітниць і фармерок, стоять у своїй організації нині; тисячі їхньої молоді у своїх молодечих відділах, діточих школах — це є боева організована сила українських трудящих мас. Значить, ТУРФДіма вів за неповних 12 років згуртувати у своїх лавах поважну частину українського населення Канади, а своєю організаційно-освітньою працею ТУРФДіма зєднав для себе симпатії щонайменше у 50 тисяч українських трудящих Канади. Про це найкраще посвідчить робітничо-фармерська преса, що охоплює до 30 тисяч читачів.

Коли йдуться ці рядки, по коридорах Укр. Роб. Дому у Вінніпегу, в його салях, бібліотеці, ходять, розглядаються вже делегати, що прибули з різних місцевостей Канади. За пару днів прибудуть ще нові десятки, придуть делегати від відділів Жіночої Секції, як також приде друга зміна — делегати й делегати відділів Секції Молоді й засядуть на п'ять днів для обговорення й вирішення найважливіших справ, що стоять зараз перед нашою організацією й перед трудящим українським населенням Канади, накреслять план праці на майбутнє.

Кожного року з'їжджаються організовані українські робітники й фармери на свої з'їзди і хоч дорого їх це коштує, то життєві проблеми, які стоять перед ними, є дорожчі й важливі за всякі кошти, а їх можна вирішати тільки загальними з'їздами й конвенціями. Бо не тільки над справами одної своєї організації радитимуть представники організованого українського робітництва й фармерства. Вони радитимуть над справами двох своїх масових організацій — ТУРФДіма і РЗТ та над справами своєї преси, вони радитимуть над справами цілого українського трудового населення Канади й

старого краю. До голосу їх нарад прислухатимуться не тільки прихильники, але й вороги. Бо кожна ухвала наших з'їздів — то нова цеглина в нашу організаційну будівлю, а кожна виконана ухвала, то великий удар по нашому класовому ворогові.

Обговорюючи свої організаційні та освітні справи, не забудуть делегати й делегати про свого найміцнішого організатора і оборонця — українську робітничо-фармерську пресу. Вони подбають про те, щоб нею в майбутньому році озброїли нові тисячі робітників і фармерів, змобілізувати їх до своїх рядів, до своєї класової армії й гартувати до визвольних боїв.

Вітайте ж делегати й делегати Одинацятото З'їзду ТУРФДіма!

ПАН ЮЗЕФСЬКИЙ ЗАСВІЧУЄ КАГАНЕЦЬ У ВАРШАВІ.

Зрадинство української буржуазії. — Про що мріяли петлюрівці і чого хочеться полковникові Острияниці. — Плазування українських панків-ундівців перед варшавськими панамі — Пан Юзефський "рятує" українську культуру в Польщі. — Чого варта витівка пана Юзефського.

ВІД ГЕТЬМАНІВ І ДО НАШИХ ДНІВ.

Українське панство, українська буржуазія, що виховалась на варшавських та московських царських смітниках, уславилась в історії народів з давніх давніх зрадинством трудящих України. За перемогу один над одним, за володіння маєтностями, за пересердя один на одного, за гроші або й просто за якийсь закладений маслак, українські гетьмани, полковники й сотники, що пізніше з западом старого гетьманства на Україні перетворилися на великих і дрібних діляч-поміщиків, страшенно визискували та зраджували один за одним трудяще селянство. Гетьмани Дорошенки, Самойловичі, Многогрішні, Скоропадські, Розумовські — кожний з них, в залежності від тодішніх політичних обставин, продавав чи варшавським крудям, то московським царям, то кримським ханам, або й просто йшов на бік того, хто дасть більше і він за собою обдурив темні маси селянства й козацтва. І п'янище українське панство за дворянські титули та за чини і маєтності злизло п'яти царям то в Московії, то в Петербурзі, то крудям у Варшаві.

МРІЯ ПЕТЛЮРІВЦІВ І СКОРОПАДСЬКОГО.

Підчас революції нападки старого українського панства недалеко втекли від своїх ділів і прадідів — вони в спільні з куркулями і попами кажидали собі на поміч проти трудящих селян то німців, то поляків, то французів і англійців. А настановлений куркульниками на гетьмана царський генерал Скоропадський мріяв про те, щоб за допомогою німецьких генералів, почавши з України, знову збити до купи стару царську Росію і посадити на трон якогось із Романових.

Українське трудяще селянство і робітництво, за допомогою трудящих всього Союзу, під проводом комуністів, вигнало геть за межі України недобитки і російської і своєї "рідної" буржуазії.

І Петлюра, і Скоропадський, і всі їхні прибічники опинилися далеко за межами України — хто в німцях, хто в чехів, хто у Франції, а хто й Румунії й Польщі. Там вони й досі продають свою класову роботу проти трудящих Радянської України і мрять про утворення "самостійної" України під рукою варшавських владик. В цьому вони мають підтримку від буржуазії і поміщиків сусідніх держав.

МРІЯ ПОЛКОВНИКА ОСТРІЯНИЦІ.

Найбільше стараються за утворення "самостійної" України з нашої радянської землі польські пани-фашисти. Ше й досі мають у Польщі притулок всякі петлюрівські недобитки та гетьманські авантюристи й провідисвіти на зразок колишнього ад'ютаанта гетьмана Ско-

ропадського, полковника Павленка-Острияниці. Цей Острияниці "зрадин" свого хазяїна Скоропадського і зголосив себе гетьманом "всєї соборної України". Мовляв, чим я гірший за Скоропадського... Тепер Острияниці лише свої "універсали" й розсилає їх без марок (бо нема за що купити поштовою марку) усім своїм добродійним капіталістам, випрошуючи грошової допомоги "на похід проти більшовиків". За що допомогу він обіцяє, коли знову Україну, віддати великі концесії капіталістам, забрати землю в селян, віддати їх у панщину і т. ін.

КАІНИ З УНДО.

Не знати, чи знайшлися вже такі дурні, щоб послухали того пана Острияницю, але знайшлися інші дурні, що зрукують у польських газетах відозви "пана гетьмана України Павленка-Острияниці". Поруч з такими провідисвітами Острияниціми, торує Західною Україною, зраджуючи трудящих, і нієвничка купка буржуазії з цієї пригнобленої польським панством частини України. Це так зване УНДО — невеличка група західно-української буржуазії на чолі з Дмитром Левіцьким.

Ці панки, маючи кілька своїх депутатів у польському сеймі, і вдень і вночі лижуть п'яти польському уряду, спочив брехні і льотки про всякі страхоти на Радянській Україні. В своїй ненависті до влади трудящих, зі страху, що рано, чи пізно прийде ця влада і на Західню Україну, вони продають польському панству навіть ті невеличкі культурні і політичні права, що віками здобували їх це в австрійських цесарів трудящі Західної України. Щоб доскочити свого, вони злигаються з польським поміщицтвом, недавнім губернатором польської частини Волині, Юзефським, що тепер його призначено на міністра внутрішніх справ у польському уряді. Цей панок ще торік, будучи волинським губернатором, загрожував в одній своїй промові походом на Радянську Україну. Він був за Петлюрою представником Писудського, офіційно іменується українським міністром і видаючи себе за великого друга українського народу. Призначення його тепер на міністра внутрішніх справ Польщі, звичайно, знаменє. Це свідчить, що польський фашизм про щоє мріє, щоє готує проти Радянської України. Покищо, поруч з авантюристичними замірами польської воєнщини, усіхних Острияниці та шпигів з того УНДО, провадиться й тихим підкопом інша робота.

ВИТІВКА ПАНА ЮЗЕФСЬКОГО

З появою в польському уряді п. Юзефського, виникла думка у Варшаві утворити "український інститут" — науковий заклад для Західної України в протидієжність нашій Всеукраїнській Академії Наук.

Наша Академія Наук давно вже стоїть кісткою поперек горла польському панству. Трудящі Західної України бачать, як справді ширю дбає радянська влада за поширення культури, знання, науки на Радянській Україні, скільки коштів і сил покладає і кладе на те, щоб трудящі Радянської України, мали найкращий науковий заклад, який би скупчував на собі найкращі наукові сили, миг зробити якнайбільшу користь трудящій людині.

ВУАН І ВАРШАВСЬКИЙ "УКР. ІНСТИТУТ".

За невеличкий час свого існування, особливо за останні роки, ВУАН (Всеукраїнська Ака-

маделом польський фашизм думає засліпнути очі трудящим України.

ДОМОК З КАРТ.

Ця вигадка панів Юзефських не більше, як домок з карт, що його хочуть прикрити петлюрівською націоналістичною шапкою. Та вони помияються...

Навіть деякі польські буржуазні газети таку підміну Всеукраїнської Академії Наук якимось "інститутом" визнають за смішну і наївну. З наукового боку цей "інститут", коли він буде заснований, не зможе в ніякій мірі замінити Всеукраїнську Академію Наук, бо не знайдеться для цього чесних

Польський шпигер пан Юзефський буде за карт "український інститут" у Варшаві, накриває його петлюрівською шапкою й за не уявлює фашистські задумки патини польської шпигерії.

демія Науку перетворились справді на величезне воєнне радянської науки, радянської наукової думки. У ній працюють найкращі наукові сили не тільки Радянської України, а серед академиків є багато найвидатніших вчених з усього Союзу, чимало вчених чужоземців і навіть кілька вчених з Західної України. ВУАН за радянської влади стала все-світньо визнаною науковою установою. А в той час на Західній Україні, українці не мають не тільки своєї академії, але не мають навіть свого університету. Польська влада закриває українські гімназії, школи, "Просвіти", розганяє учителів-українців. Це падало у віч в'єсому світові, а найбільше обурювало людину Західної України.

КАГАНЕЦЬ ЮЗЕФСЬКОГО ВОБЛИМАЄ І ПОГАСНЕ.

Але трудящих Зах. України не принадають пани Юзефські на свій підслупуватий варшавський каганець. Трудящі знають цю варшавським об'єднанню, вони добре собі усвідомили за час існування "виродженої" польської держави потайні задуми варшавських політиків. Трудящим Зах. України світить і світитиме величезне воєнне справжньої культури, справжньої волі всіх пригноблених не з Варшави, а з радянського кордону. Каганець п. Юзефського поблімає-поблімає і безславно загасне.

Своє Можливо.

НАЙШОВ ВДОМА ТЕ, ЧОГО ШУКАВ ЗАКОРДОНОМ.

Лист з Радянської України до "Українських Робітничих Вістей" робітника, що жив в Канаді 14 літ.

Перебуваючи в Канаді 14 років (1913-1927 р.) мені допозити даєся визнаю умови праці в капіталістичній державі. Поїхав я в Канаду завдяки тяжким умовинам життя дома і з тим, щоб забагатіти в Америці й нажитися, бо в нашій країні не було життя від помисливік, як так тяжко визискували селянство. Але потім я побачив, що помилуєся.

Довідавшись із листів і газет з Радянської України про дозичення в нашій країні, я в 1927 році вирішив поїхати назад на батьківщину. Коли я приїхав, то застав все в такому стані: всі фабрики й заводи в руках держави й робітництва — під їх загальним керівництвом; земля вся в користуванні селянства. Вся влада в руках пролетаріату як міста, так і села; робітники працювали по 8 годин взагалі, а по шахтах по 6 годин. Вся робота в масах переводиться в по-крайній мірі з самими масами. Ясно, що тут не береться під увагу куркульсько-поміщицьких елементів.

Але коли я прожив дома 2 роки і 9 місяців, то можу доповідати з читачами ще крашійми враженнями. За цей короткий час у нас найбільше підприємств перейшло на 7-годинний робітний день; тепер вже багато підприємств переведено на 5-ти денний робітний тиждень, тобто на протязь всього тижня (5 днів) шодвно певна група робітників має відпочинок. Це в нас являється безперервний робочий тиждень, і заведено його для того, щоб машини весь час працювали, а робітництво, щоб мало більше вільного часу-відпочинку. З боку уряду дається шідий ряд пільг і допомоги маломіщним селянським господарствам. Але через те, що скільки б не допомагати бідняцькому господарству — все таки перевагу над ним мають заможні господарства, а тому, щоб позбутися панування заможного над бідняцьким господарством — радвала дає можливість і допомогу об'єднувати ним господарствам в колективи. Уже років кіль-

ка, як бідняцькі господарства по радкраїні стали об'єднуватися; скоро до них почали приєднуватися і середники. А на сьогодні ми маємо таке явище, що більшість населення зрозуміла користь від колективізації й переходить все більше й більше на колективні форми господарювання. Я це кажу тому, бо я не з газети вичитав, а це все робиться перед моїми очима і я навіть участь беру в такій роботі.

Село, в якому я живу, цілком перейшло на колективні форми господарювання. В цьому районі (він об'єднує 33 селі) є майже в кожному селі колектив, а крім цього б сіл цілком сколективізувалися. В колективних працю машинізується. В нас є багато машин, а головню тракторів, радянського виробу. Переводиться електрифікацію не тільки міст, але й сіл. Наше село, як перелове, що перше в районі перейшло на колективні форми господарювання, будуть перші за весни переводити електрифікацію й інше. В нашому селі вже попа нема, церкву по постанові загальних зборів бідності Радянської України самі вимагають прискорення виконання п'ятирічки. Для успішного виконання будівництва самі трудящі заводять як спосіб успішності соціалістичне змагання.

В короткому листі до цих читачів, що перебувають в Америці за таким щастям, як і я був, не можу всього описати, бо не можу знати кого що цікавить. Але скажу лише те, що творча ініціатива трудящих ССРР дуже велика. Трудящі Радянської України самі вимагають прискорення виконання п'ятирічки. Для успішного виконання будівництва самі трудящі заводять як спосіб успішності соціалістичне змагання.

Розвиток промисловості й сільського господарства йде таким темпом, що через 3-4 роки наша країна зможе обійти і без довозу з-за кордону й забезпечити умови життя всім трудящим на багато краше, ніж це було до цього часу. Все будівництво йде за певними планами і про безробіття й мови не може бути. На селі в побуді "є величезні зміни. Коли я вїзавши в Америку, крім в'їзяти, брудної лайки між парубочеством і почиту нічого більше не можна було, то тепер цього нічого нема. В культурному відношенні село на багато пішло вперед.

Я зараз працюю головою організації К.Н.С. (Бідноти) і діючим сільради. Роботи дуже багато є, її було б менше, але замість того, щоб вся маса працювала по будівництву соціалізму, й потрібно учитися по лікнепах і ліквідувати свою неписьменність, що залишилася в спадщину після царизму. Вся наша робота закінчується в будівництві й в наущі; доводиться також увагу звертати на оборону країни.

Лист написав з села Головоцьке, Волинського району, на Проскуринській (Радянська Україна).

Добрий Терен, 13/ХІІ-29 року.

БЕЗРОБІТНІ ДЕМОНСТРУЮТЬ В ПОЛЬЩІ.

Рух безробітних у Польщі поширюється. Дедал частіше в пресі зустрічається повідомлення про виступи безробітних і сутички з поліцією. Днями відбулася величезна демонстрація безробітних біля магистрату в Тарнові. Безробітні пройшли через лаву полиців і вдерлися в кабінет мейора міста. Поліція розгнівала демонстрацію. Сутічки безробітних з поліцією сталися також в Познані, де сильно побито поліція, а одного безробітного поранено. Учора відбулася велика демонстрація безробітних у Лодзі. Про демонстрації безробітних повідомляють також з Львова. Ці демонстрації теж викликали сутички з поліцією.

ПРОЦЕС ПРОТИ ФАЛШІВНИКІВ ЧЕРВІНЦІВ В БЕРЛІНІ.

Політичні спекулянти всіх країн найохочіше живили вибірали для протирадянського цуккування Грузію. Запекли реакціонери і світовий меншовизм широкі обидалися в прагненні показати Грузію "близьшовицькою жертвою" і під соусом оборони грузинського народу закликати до інтервенції.

Не дивно тому, що серед грузинських емігрантів міжнародної буржуазії знаходяться відданих і ретельних агентів від всіх країн спроб напасти на СРСР. Процес кукли грузинських емігрантів у Берліні, що фальшували на території Німеччини радянські червоні, це раз доводить, як далеко можна піти, спираючись на вигадки з Грузії авантюристок.

Що грузинські фальшивники не діяли на власний страх і ризику, то було ясно з перших днів процесу. Рука нафтового короля Детердінга проглядала кризу усіх стадій виробництва фальшивок. Але на процесі виявилось дещо далеко важливіше і сенсаційніше: за спиною фальшивників стояли не тільки окремі капіталісти, що мріяли про повернення свого націоналізованого майна, але і кілька європейських урядів.

Цілком безперечно участь німецького уряду і німецького генерального штабу в спробах зняти повстання в Грузії. Самі підсудні для самооборони змушені були покликати на кільках видатних генералів, що

брали участь у нарадах, де опрацьовувало військово-технічні плани нападу на СРСР з турецького кордону. Духовним батьком цих планів був генерал Гофман, незмінний учасник усіх інтервенційних спроб. За виконавців були офіцери генерального штабу, що діяли з дозволу і мабуть з допомогою німецького військового міністра Гренера.

Забувши старі сварки, німецькі генерали ввійшли в контакт із своїми англійськими колегами. Як спеціаліст в справах грузинських з Лондону прибув генерал Томсон, що колись був за командира окупаційної англійської армії в Грузії. Переговори мабуть не були секретом і для штабів сусідніх держав, в першу чергу Франції, що притулила в своїй столиці військово академію російських офіцерів.

Як бачимо, протирадянські плани давно вже вийшли за межі звичайного цуккування і кампанії наклепів. Ми стали свідками нового етапу, коли від балячок заградного характеру і дрібних уколів переходять до посилення військових приготувань.

Справа фальшивників відкрила тільки незначну частину різноманітних інтриг, що мають одну спільну мету — повалити радянський уряд. Справа фальшивників — це тільки дрібний епізод на тлі відродження планів інтервенції.

вої постати. Нарешті, його звели на поміст, звичною рукою гниці накинуду на шию шнурок, щоб артистично, хвицьки ногою вибити табуретку з-під ніг. Але ката зупинив піп, той самий, що вчора умовляв Юнгрена в камері. Він щось сказав катові, а потім гаряче жестикулюючи, зашепотів на вухо Юнгрену. Діло, що теж вчора був у камері, задоволено посміхався поруч шибениці.

Напівповишений Юнгрен зрозумів. Він набрав повітря і шосиди крикнув:

— Зі всіх шоколадів найсмачніша шоколада фірми Тоблера!

Людина, перед очима якої стояли виснажені двоє дітей і дружина, а на шиї — шнурок, людина не закінчила речима віршицьким реверансом і вирвався з грудей.

Плакати, проте йому не дали. Піп кинув гницелю і замах Юнгреном тіло здригнулось і корчучись заколихалося в повітрі.

Того ж дня священник вручив сміт'ю Юнгрена 5 тисяч доларів та рівно таку ж суму чужим заробітним комісійним, поклав собі в кишеню.

за правильною поточною системою.

Сьогодні прибуває з Америки трактор системи "Катер-Паллер", і на ст. Основа в одному з корпусів залізничних майстерень незабаром почне працювати спеціальний завод для свідного тракторобудівництва.

Зараз на будівництві вже працює декілька сот робітників. Кожного дня число їх збільшується. 300 робітників та 75 інженерів незабаром пойдуть за кордон на цей рік. Вони мусять повернутися відділя кваліфікованими робітниками тракторного будівництва. Це майбутні начальники цехів.

5 мільйонів 500 тисяч витратять цього року, щоб на спеціальних навчальних заводах підготувати 4.500 кваліфікованих робітників. По ВишГХх контракуються студенти. Вечірній робітничий університет Харкова повністю переключив свою роботу для забезпечення кваліфікованого робітничого поділу за кордон на ц

лий рік. Вони мусять повернутися відділя кваліфікованими робітниками тракторного будівництва. Це майбутні начальники цехів.

5 мільйонів 500 тисяч витратять цього року, щоб на спеціальних навчальних заводах підготувати 4.500 кваліфікованих робітників. По ВишГХх контракуються студенти. Вечірній робітничий університет Харкова повністю переключив свою роботу для забезпечення кваліфікованого робітничого поділу за кордон на ц

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОСВІТНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ПОЛЬЩІ.

Під яким обухом зі сторони польської влади знаходиться просвітне життя на західно-українських землях свідчать два останні факти.

Староство в Кавуші, яке звисне з того, що заборонив всякі аматорські вистави, концерти, а навіть кооперативні листки, заборонило в останні часи свято Просвіти в Студинці "з огляду на публічний спокуй".

Читальня Просвіти в Спешівській вишній дістала від староства в Сколім дозвіл на свято Просвіти, але з тим застереженням, що з предложеної програми вичеркнено декларації поєми Шевченка "Послання", а одностовно зазначено, що вступне слово й освітній реферат мусять бути вільні від всяких політичних ілюзій і не мати цілком невольності.

Так отже, якщо ще є деяка місцевість, де не розв'язано ще читальні Просвіти й де ревізіями не стероризовано й не відстрашено населення від неї, то там польська влада накладає каганець на кожний проєкт життя Просвіти й забороняє навіть декламувати Шевченка.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ЛЬОКАЛЬ "НОВОГО ЧАСУ".

Дня 13 січня відбулася розправа перед львівським трибуналом проти трьох робітників, які в дні 27. жовтня мали напад на льокаль "Нового Часу" й поновили там уряджені. Один з них — Вісер признався до нападу і сказав, що зробив це у відплату за напад української молоді на радянський консулат. Погрозив суд на 6 місяців тяжкої в'язниці. Двох інших увільнено з браку доказів вини.

Про розправу над ними, що напали на радянський консулат, якось нічого не чути.

БЕЗРОБІТТЯ В ПОЛЬЩІ.

Безробіття в Польщі росте з дня на день в прискореному темпі. Як подає урядова статистика число безробітних зросло в листопаді о 42,580 осіб і виносило з кінем місяця 126,644 осіб. В перших 6 днях місяця грудня зросло воно знову на 10,000 осіб. Є офіційні числа безробітних фехових робітників, які одержують допомогу з фонду безробіття. Загалом усіх безробітних в Польщі буде около 1,000,000, осіб.

Один мільйон безробітних в Польщі — це наслідок безгосподарності польського уряду, який тільки задириється в непродуктивні витрати на мілітаристичні цілі коштом видурювання останніх соків з трудящого населення. В останньому часі положення, головню сільських робітників, погіршилося тому, бо союз ділячок наказав своим членам вивести працю всім робітникам, аби в той спосіб продемонструвати проти одного зрозпорядку міністерства праці. На цьому, розуміється, не терпить міністер, а робітники.

БАРТЕЛЬ ДО УНДА.

Новий президент міністрів в Польщі Бартель у своїй соймовій промові говорив також про український нарід, бо говорив про національні меншини в Польщі. Він сказав: "Так звана меншовствена справа була колись штучно заогнена деякими політичними гуртками. Тепер вона втратила свою гостроту. Життя приносить щораз більше доказів згідної співпраці всіх горожан ринісполитові в творчих зусиллях організації життя й держави". Це все, як подає "Праця", відносилось до політики УНДА.

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ ВІТАЮТЬ ЦК КП(б)У.

Революційні письменники і Західної України, що живуть і працюють в УСРР, зібравшись у столиці вільної Радянської України на поширенні з'їзд свого союзу, шлють палкі вітання ленінському ЦК КП(б)У — загартваному провідникові мільйонів робітників та трудового селянства.

Під проводом ЦК(б)У трудящі України в завзятой революційній боротьбі, скинувши виконічне соціальне й національне ярмо, встановили диктатуру пролетаріату і створили вільну радянську соціалістичну Українську Державу. Під цим же проводом пролетаріат і бідніше селянство ведуть сьогодні успішну рішучу наступ на недовбиті неманства та глтанітні, перебудовуючи все народнє господарство України на соціалістичних засадах.

Ми, революційні письменники, об'єднані в союз "Західна Україна", горді тим, що, працюючи на Радянській Україні, як її громадянин, беремо активну участь у соціалістичному будівництві спільно з мільйонами робітників та трудового селянства УСРР під проводом ЦК(б)У та її ленінського ЦК і тим самим хоч частково стираємо ту подітну межу, що розділяє трудящі української маси Радянської і Західної України.

Засуджуючи рішуче, як і радянський уряд узав на себе зобов'язання обмежити пропаганду Комінтерну. Тепер черга за Гендерсоном діяти, і діяти отверто для того, щоб передати будь-яку змогу неврівного таумачення цих ідей у Москві.

З такою заіпостою виступили "Таймс" проти радянського уряду й Комінтерну за те, що з Англії почала виходити щоденна комуністична газета.

Перший номер щоденної комуністичної газети "Дейлі Воркер" викликав шалену лютю англійського буржуазія. Особливо дратує твердолобих уміщених в газеті відозва Виконкому Комінтерну, де заявляється, що комуністична щоденна газета — це могутня зброя в руках англійських робітників для боротьби проти капіталізму і соціал-фашистського робітничого уряду.

Консервативна "Газета" "Таймс" використовує відозву Комінтерну для нового виступу проти радянського уряду.

"Англійському урядові пише газета, не довелось довог чекати на випробування сумлінності радяського уряду у питанні про пропаганду. Відозва президи Комінтерну стає за найскрашній зв'язок близьшовицької пропаганди, скерованій найголовніше проти уряду партії праці і лідерів профспілок. До призначення послав і обміну запевненнями про пропаганду можна було б це не звертати увагу на таку відозву і вважати її лише за зайвий доказ діяльності Комінтерну, але за нинішніх обставин все це набирає більшого значення. Комінтерн відповів Гендерсону і акт цей є порушенням зобов'язання радянського уряду в питанні про пропаганду. Комінтерн скеровує вказівки "Ізвестий"; тепер він з характерним для нього нахабством намагається встановити, як далеко може він піти в своїй зухвалій поведінці проти англійського уряду. Гендерсон запевнив, що

ПОПИ В СПІЛЦІ З ФАШІСТАМИ.

Австрійські фашисти щодаті нахабною; недавно вони обстріляли робітників, що мітігували в Сен-Лоренці, наприклад вересня пред'явили австрійському урядові ультиматум; зараз же відкрито готуються захопити владу. Головні сили на яку спираються фашисти, є партія "австрійських християнських соціалістів". Ця партія, що підіком прислухається інтересам буржуазії, управляє Австрією вже майже 10 років; до неї належав єпископ Зайпел, що був головою австрійського уряду, і ж членом є теперішній президент Мікаас.

Не задовольняючись теперешню владою в країні, австрійські попи хотять запровадити в країні фашистську диктатуру.

Чотири роки тому один з ватажків соціал-християнської партії Матайя говорив: "борючись з більшовиками, ми боремося з богохульниками, ворогами віри в бога і вбивцями служників культу". Те, що 4 роки тому було в проєкті,

тепер виконується: на гроші, пожертвувані банкірським домом Ротшильдів, організовано сотні озброєних фашистських загонів (гаймер) і, завдяки попіському посередництву досягнуто об'єднання з фашистами "селянсько-куркульської спілки".

Отже ж сили сконцентровано; залишається лише виступити, захопити владу і зати сласудити відячній молебні. На Австрійську республіку насувається чорна фашистська небезпека. Чи вважуватимуть будь-які заводи для боротьби з неавстрійськими соціал-демократами, що складають майже 12% населення Австрійської республіки? Ні, вони нічого для цього не роблять. Вони обмежуються порадами прем'єр-міністра Шюберві (колишнього поліцейського-президента, що вступив 1927 року придушенням віденського повстання), "придбати довір'я мас" і "співробітничати" з тими самими християнськими соціалістами, що на них спирається гаймер.

ТРАКТОРНИЙ ВЕЛЕТЕНЬ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ УКРАЇНИ В ХАРКОВІ.

За п'ятнадцять місяців коло Харкова збудують величезний тракторний завод.

За п'ятнадцять місяців збудують величезний тракторний завод, що даватиме країні 50 тисяч тракторів і 20 тисяч запасних частин до них.

Це неможливо! Ви не зумієте цього зробити, — майже глузуючи, заперечували представники американських капіталістичних фірм, коли до них звернулися по технічну допомогу. Капіталісти погодились допомогти будівництву, але вимагали за це 7 мільйонів карбованців золотом, поставили ще умову — не переробляти проєкт і не навчати радянських робітників тракторній справі.

Скажете лють опанувала капіталістичний світ, коли він побачив, що на терені Радянського Союзу виростають величезні споруди, розгортається нечуване досі будівництво тракторів.

Пролетаріят відмовився від такої послуги американських капіталістів! В Харкові, в Діпромезі понад 250 висококваліфікованих радянських спеціалістів проєктують завод. Через 5 днів експертний проєкт начорно буде готовий. Погроз огляне експертиза видатніших фахівців і завод почнуть будувати.

Майданчик Лосєво перетворюється у величезний промисловий комбінат. Цими днями починається будівництво електричної підстанції, будуватиметься величезний деревообробний завод, через тиждень-два почнеться будівництво двох величезних цегельень, що почнуть працювати в травні і дадуть за сезон 80 мільйонів штук цегли. Комунгосп закінчує розробку устаткування трамвая Харків-Лосєво. Проєктується телефон, черз

день-два життя набере величезних розмірів в цій, досі безлюдній місцевості. Вчора вже відкрито крамницю червокоопу. Ранньої весни починається будівництво квартир для 5 тисяч робітників — 25 мільйонів карбованців буде витрачено на житла майбутнім будівникам тракторів.

Управа Тракторобуду висувала питання мобілізації 5 тисяч робітників з усіх заводів України, робітників з 10-річним виробничим стажем, — це складатиме основне пролетарське ядро майбутнього трактор-велетня, де працюватиме 16 тисяч робітників та 3,120 службовців і інженерно-технічного персоналу.

20-го квітня закінчується рисунок майбутнього соціалістичного міста навколо тракторобуду. 25-го квітня — закладання міста.

Ознайомлення з окремими деталями майбутнього тракторного велетня, викликає подив з цього кольосального будівництва. Завод за рік сполучитиме і перероблюватиме 260 тисяч тон м'ялаю, 140 тисяч тон твердого палива, 60 тисяч тон рідкого палива і т. д. а загалом 650 тисяч тон різнорозного матеріалу проходимим через завод, через його цехи та варстаті.

Чувально-ливарний цех випускатиме за рік 100 тисяч тон ліття. Покищо таких цехів немає ніде. От декілька цифр порівнянь з харківським заводом-велетнем ХПЗ. Ковальський цех ХПЗ випускає 8 тисяч тон продукції, а на тракторному заводі ковальський цех випускатиме 55 тисяч тон. Довжина механічного цеху становитиме 1 кілометр, 1,200 варстатів розташують в ньому

БОГ, ДОЛАР І ШОКОЛЯДА ТОБЛЕРА.

Не всім засудженням на страту громадянам "найдемократичнішою в світі республіки" Злучених Держав Північної Америки, дано на собі реконектиєся у властивостях електричного криєда. Поодинокі стейтій досі, всупереч досвідченню американської техніки не жаркують смертників за допомогою електрики, а вважувати старого випробованого способу — чипати намиленим спотубом до бантини шибениці. Постійно піккуючись про патріотичне виховання громадян, урядові установи перед черговою страстою власним коштом і не шкодуючи витрат широко поповнюють, що ось такого то числа в такому то місці, такої то години й хвилини, такого то громадянина примусять колихатися на шибениці та що це видовисько для всіх громадян, незалежно від статі і національності є цілком неплатне. Прихдиште!

Де речі, громадянин не те що "найдемократичнішою", а за висловом покійного Вільсона, — "найкультуришшою з усіх країн країни" надто охоче віддають прилюдно страти, віддаючи перевагу видовиську повисеної людини перед лекціями й доповідями популярних професорів і промовців.

істи? Не може! Адже Юнгрен зробив найжахливіший злочин. Юнгрен підняв руку на долари металургійних королів. Юнгрен намагався пограбувати тих, хто шодня, щогоднини, за допомогою "демократичного" уряду одверто й "закоціно" грабують тисячі юнгренів-робітників.

Юнгрен мусять померти: так одностайно сказали судді.

За день перед страстою, в камері, Юнгрена увійшло двоє. Один в попіській уніформі з хрестом на шиї і в штативником в руці. Другий — в звичайній цивільній одежі. Доки перший читав молитви, услесивим голосом умовляючи Юнгрена покаятися і останні хвилини віддати богам, другий нервово крокував по камері, навістив, хльоскав себе по нозі модним стеком, взагалі поводитись так, як і має поводитись обтяжених справами людина, що змушена гати час через дурні ці.

Нарешті, другий не витримав. Він перервав розмову про вічне життя на тім світі і діловим тоном звернувся до смертника.

Він запропонував Юнгрену перед страстою привселюдно сказати одну фразу і за це сміт'ю Юнгрена зобов'язувався сплатити рівно 5 тисяч доларів. А щоб Юнгрен був спокійним, Левиншанов того, що це пропозиція цілком солідна, діло тут же передав священникові чек на умовлену суму. Піп чек хлював і це з більшою ретельністю, ніж про вічне життя на тім світі, почав доводити, що погодившись на пропозицію, Юнгрен ніякого гріха перед богом не вчинить.

Юнгрен згодився.

Другого дня Юнгрена страчували. З самого ранку на величезній площі не було де лягнути. Найвидгідніші місця брали з боку. Репортери, фотографі бігли за Юнгреном від в'язниці до самої шибениці.

Дамн вголос сперечалися про мінуси й плюси Юнгрено-

Безробітний робітник Юнгрен не мав можливості розпрачатися зі своїм життям сідиши на електричне криєдо, бо в стейті Нью Орлеан, суд якого засудив Юнгрена на страту, людей не підкажують, лише вшають. Юнгрена обвинувачували, що він пограбував касіра металургійних заводів.

Юнгрен не заперечував. Він все повторював: найпорядніший громадянин, що свято шанує закони республіки, порушить ці закони, коли протягом року йому самому, а головне його сім'ї нема чого їсти.

Але хіба може суд Нью Орлеанського стейту вважати на такий мотив? Хіба може суд, завданням якого є боронити священне право приватної власності, вважати на те, що Юнгренові та його дітям нічого про мінуси й плюси Юнгрено-

Безробітний робітник Юнгрен не мав можливості розпрачатися зі своїм життям сідиши на електричне криєдо, бо в стейті Нью Орлеан, суд якого засудив Юнгрена на страту, людей не підкажують, лише вшають. Юнгрена обвинувачували, що він пограбував касіра металургійних заводів.

Юнгрен не заперечував. Він все повторював: найпорядніший громадянин, що свято шанує закони республіки, порушить ці закони, коли протягом року йому самому, а головне його сім'ї нема чого їсти.

Але хіба може суд Нью Орлеанського стейту вважати на такий мотив? Хіба може суд, завданням якого є боронити священне право приватної власності, вважати на те, що Юнгренові та його дітям нічого про мінуси й плюси Юнгрено-

Безробітний робітник Юнгрен не мав можливості розпрачатися зі своїм життям сідиши на електричне криєдо, бо в стейті Нью Орлеан, суд якого засудив Юнгрена на страту, людей не підкажують, лише вшають. Юнгрена обвинувачували, що він пограбував касіра металургійних заводів.

Юнгрен не заперечував. Він все повторював: найпорядніший громадянин, що свято шанує закони республіки, порушить ці закони, коли протягом року йому самому, а головне його сім'ї нема чого їсти.

Але хіба може суд Нью Орлеанського стейту вважати на такий мотив? Хіба може суд, завданням якого є боронити священне право приватної власності, вважати на те, що Юнгренові та його дітям нічого про мінуси й плюси Юнгрено-

Безробітний робітник Юнгрен не мав можливості розпрачатися зі своїм життям сідиши на електричне криєдо, бо в стейті Нью Орлеан, суд якого засудив Юнгрена на страту, людей не підкажують, лише вшають. Юнгрена обвинувачували, що він пограбував касіра металургійних заводів.

Юнгрен не заперечував. Він все повторював: найпорядніший громадянин, що свято шанує закони республіки, порушить ці закони, коли протягом року йому самому, а головне його сім'ї нема чого їсти.

Але хіба може суд Нью Орлеанського стейту вважати на такий мотив? Хіба може суд, завданням якого є боронити священне право приватної власності, вважати на те, що Юнгренові та його дітям нічого про мінуси й плюси Юнгрено-

НОМУНІСТИЧНЕ СЛОВО ДОВОДИТЬ ДО БОЖЕВІЛЛЯ АНГЛІЙСЬКИХ КОНСЕРВАТОРІВ.

Перший номер щоденної комуністичної газети "Дейлі Воркер" викликав шалену лютю англійського буржуазія. Особливо дратує твердолобих уміщених в газеті відозва Виконкому Комінтерну, де заявляється, що комуністична щоденна газета — це могутня зброя в руках англійських робітників для боротьби проти капіталізму і соціал-фашистського робітничого уряду.

Консервативна "Газета" "Таймс" використовує відозву Комінтерну для нового виступу проти радянського уряду.

"Англійському урядові пише газета, не довелось довог чекати на випробування сумлінності радяського уряду у питанні про пропаганду. Відозва президи Комінтерну стає за найскрашній зв'язок близьшовицької пропаганди, скерованій найголовніше проти уряду партії праці і лідерів профспілок. До призначення послав і обміну запевненнями про пропаганду можна було б це не звертати увагу на таку відозву і вважати її лише за зайвий доказ діяльності Комінтерну, але за нинішніх обставин все це набирає більшого значення. Комінтерн відповів Гендерсону і акт цей є порушенням зобов'язання радянського уряду в питанні про пропаганду. Комінтерн скеровує вказівки "Ізвестий"; тепер він з характерним для нього нахабством намагається встановити, як далеко може він піти в своїй зухвалій поведінці проти англійського уряду. Гендерсон запевнив, що

радянський уряд узав на себе зобов'язання обмежити пропаганду Комінтерну. Тепер черга за Гендерсоном діяти, і діяти отверто для того, щоб передати будь-яку змогу неврівного таумачення цих ідей у Москві.

З такою заіпостою виступили "Таймс" проти радянського уряду й Комінтерну за те, що з Англії почала виходити щоденна комуністична газета.

Одеський технікум зерна і борошна — єдина в цілому Союзу вища школа, що готує спеціалістів млинарства.

Виходячи з гострих потреб народнього господарства на спеціалістів з технології зерна й борошна, колегія Наркомосвіти ухвалила реорганізувати одеський технікум зерна й борошна на інститут. Щоб краще розвинути науково-навчальну роботу інституту, визначено за потрібне витратити на капітальне будівництво 650,000 карбованців, з них 250,000 карбованців має дати одеський округ, 200,000 Союзхліб і 200,000 Наркомос.

Колегія Наркомосу ухвалила об'єднати одеський технікум прикладної хемії і хеміко-фармацевтичний інститут й утворити замісць них індустріально-хемічний інститут.

Капіталізм робить з часосів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багаті і знаряддя одурювання працюючих.

Передз'їздові дискусійні статті

НЕ СМІЄ БУТИ ЗАЛЕГЛИХ ПЕРЕДПЛАТ НА "УРВ"

Сокоборн, Онт.

Читачи передз'їздові дискусійні статті можуть сказати, що всі вони досить цікаві. Це показує, що наше членство цікавиться своїми організаціями і пробує знайти якісь конкретні плани, при допомозі яких можна би було поставити наші організації на твердий бетонний фундамент.

Мені здається, що замало писалося на сторінках нашої преси про справу самої преси. Такі справи, як РЗТ, Вищий Освітній Курс, УРДШОЛІ і багато інші, наші члени обов'язані доглядати обізнано, але про забезпечення нашої преси, не згадувалося так багато, як повинно було згадатися. Майже ніхто з дописувачів, що збирали слово в дискусіях, не піддав конкретних планів, як забезпечити нашу пресу, задяки якій існують всі наші організації.

Наша преса виступає за гроші робітничі міста і робітничі райони. Ніяких інших фондів вона не має. До папів за допомогою не підемо, бо як би наша преса видавалася за панські гроші, тоді вона не була б нашою. Наші старості на кожній дорозі перешкодити нашої пресі в її класово-освітній діяльності. Вони хотіли б позбутися її, бо така робота нашої преси отримав українським працьовитим масам очі на ріжні панські надзирки, а це для панів небезпечно; бо коли маси освідомляються, то їхній стан загрожений.

Ми мусимо покласти кінець одній сумній справі. Цю справу є наші залегли передплатники. Коли хочеш має читати нашу пресу — зарплати і тим самим кривдити тих, які платять за нею на час і платять жертвують на пресовий фонд, то краще з такими передплатниками покітати. Поводити їх карткою, що їхня передплата мусить бути випрорвана, інакше газета перестане йти до них.

ПІД ОБРАДУ ТРЕТЬОЇ ЖІНКОФЕРЕНЦІЇ.

Монтреал, Кве.

В "Робітницю" з 1. січня, в передз'їздові статті була піднята справа Ш. Жінкоференції ТУРФДім. Ця стаття була для нас особливою ваги, бо в ній були порушені самі болючі місця нашої організації, які обов'язково мають бути віділені в найближчому часі. Щоби заставити двітися

жінка-робітниця почала сама думати та будувати плани в нашому житті.

До цієї пори більшість Жінкоференцій складалася з делегатів, а не з делегатов. Знаю, що на цьому шляху будуть великі фінансові перешкоди, але ми мусимо перебороти їх, бо ситуація у відділах Жінкоференції серйозна.

Вдурге, нам треба підвищити класову свідомість серед членкинь робітниць, поставити їх на вищий рівень політичного знання та цим самим міцніше зв'язати з загальним робітничим рухом.

Тому я пропонувала би, що коли заснується Вищий Освітній Курс, діяти без сумніву необхідний для нас, нехай Жінкоференції по цій Канаді виславляють своїх найближчих товаришок на ВОК, де вони матимуть нагоду узброїти себе знаннями. Це об'єднати нам поставили організатори. Звісно, рідко, коли ми висламо одну організаторку у західно-східну Канаду, то і для неї зовсім і ми також не зможемо сподіватися від цієї області такого успіху як би від двох, або кількох організаторок. Чому? А саме тому, що коли ми висламо одну організаторку, вона має виконувати цілі та виконувати години для кожної місцевої статі, то ми навіть не зможемо вислати від однієї області більше ніж одну організаторку. А часами справа вимагає організатора, або організаторки на кілька днів, або на кілька тижнів, як наприклад наш Монтреал. Таке велике індустріальне місто має потребу на кожному кроці в новій, свіжій організаторській силі, але тому, що їх число так обмежене, ми не можемо собі дозволити інакше.

Адже ж ми прекрасно знаємо, як нова людина може піднести настрій та дух поміж членками, а тим самим і більше роботи зробити. Маса починає звертати більшу увагу на наш масовий ніч і вечірній. Тому я кажу, що нам треба вислати та вислати, щоби наша велика пам'ятна праця, увічнена єдиною пам'яткою до освіти.

Ми також повинні мати на меті час від часу провінційно-національні об'єднання, які безсумнівно принесуть багато користі.

Нехай Ш. Жінкоференція задумается над цю справу, бо через брак належного плану, через брак організаційних сил, нам приходить так часто створювати члени в сторінках нашої преси про ріжні новачки в праці, про заведення організаційних обов'язків і про байдужість до освіти.

Власне й тому наші робітничі не висвітлюють певних проблем в своїх дописах, не пишуть про економічні обставини робітниць, про виховання дітей та родичів в класовому дусі, а замість цього ми тільки і читавмо ріжні зв'язки, ніт предметів і т. ін. І це дуже добре, але не треба забувати про місце положення робітниць в індустрії, в фабриці, треба залучити на світові події, тоді ми без сумніву матимемо більші досягнення ніж до цієї пори.

Ш. Жінкоференція повинна започаткувати широку освітню кампанію за активним членством до активної праці; повинна подбати, щоби в кожній галузі праці, а особливо в освітній, приймали активну участь не тільки члени, але й наші членкині.

Отже ж давайте спільними силами виробимо наші плани, директиви, та візьмемося до виконання наших дійсних завдань. Вірю, що Ш. Жінкоференція ТУРФДім так і зробить.

Робітниця, Водневська.

ХАЙ ШЕСТА КОНВЕНЦІЯ РЗТ ВСТАНОВИТЬ ПОХОРОННИЙ ФОНД.

Мішел, Б. К.

Читачи передз'їздові дискусійні статті, і бачу, що багато дописувачів чогось дуже шарпають ту 29 точку статута РЗТ. Майже всі вчилися до цієї 1 р'їчки висказують свої думки. Одні кажуть, що об'єднати її в спокій, а деякі домагаються, щоб її амініти, бо вона причинилася до того, що багато членкинь вийшли від нашої організації.

На мою думку найкраще буде, коли ми лишимо її в спокій. Не треба платити за тими членами, що покинули нашу організацію тому, що не годилися до неї. Ми на цю багато не втрачимо, бо ця точка не дає нашої організації до кризис. Коли деякі члени не змінили чи не хотіли змінити здоровіми очима на те, що така зміна була конечною потребою, щоб покінчити кінець різким "слабостям за замовлення", які контрвали нашу організацію в шукку суму грошей, то їм не місце в організації і коли вони виступили, то немає потреби кривдити, що такий вступ спричинила зміна 29 точки. Ні, вступі спрочинили в свідомість і бажання використати організацію для своїх особистих цілей.

Треба сказати, що таких членкинь багато не було, але крикунів було досить. Наша організація мусила зводити з ними боротьбу, а коли їх не стало, виставили спокій. Тому треба за них забути і не принишувати їм ак так великого значення, якого вони не варті.

Деякі члени пропонують, щоб помертві розложити на довгий рок, інші знову кажуть, щоб політати члени в якісь групи. На мою думку в цій справі не потрібно робити ніякої зміни. Хай 33 точка цього статута останеться без зміни.

Я є за тим, щоб створити при

головній касі похоронний фонд. Бувають випадки, де члени в двох роках свої приналежності до організації вмирає. Якщо статута йому належить 200 доларів померлого. Похоронні кошти вносять також около 200 дол. і його фамілія нічим нічого не одержує по його смерті. А вона пераз паходиться в такім положенні, що не має ні цента готівки. Як же ж тоді жити? Тому я думаю, що кожний член і членкиня повинні платити до головної каси 25 цт. похоронного кожного місяця. Похоронні кошти члена не зміють перевищати 200 доларів, але, якщо було б багато випадків смерті між нашими членами і 25-центові місячні вкладали не покрили б кошти, то Головний Заряд мав би право розложити ці кошти на все членство. Похоронні вкладали маю б користуватися відділом секретарів і вислати їх до головної каси. Така вкладали б багато ріжних померлого, бо тоді вона одержала б таке помертві, яке її підстави статута належить без ніяких обтяжень.

Коли хто порівняє кварталні зліти РЗТ за останній рік, то побачить, що зміна 29 точки статута мала ту добру сторону, що тих малих 10-доларових шапонок є менше, як було їх в попередньому році. А коли хто спійняє за тими деглами слабостями в своїй місцевості, то переконалися, що і вони змінилися. Присвертуй ту 29 точку так, як вона була рік тому назад, а тоді побачите, що епідемія "курчих слабостей" зростає до великих розмірів.

Я є то думка, щоб вкладали в 1930 році осталися такі самі як були. Не треба віділяти мавширів від інших робітників, бо ніхто тому не повинен, що він мусить йти і шукати кусця хліба в машині, де в кожній кроці

грошів йому смерть або каліцтво. Приготове оподаткування повинно стати на цей рік таке саме, як було останнього року. Ми хочемо відкрити приют і нам треба його умеблювати, щоб він був відповідний для тих осіб, які там будуть жити. Таке умеблювання буде коштувати поважну суму грошей. Окрім того ми маємо на приюті поважний довг, який треба як найкорше сплатити. Хай прикутове останеться по старому

так довго, доки ми не сплатимо йому, потім можна його буде амініти так, як цього буде вимагати потреба і фінансовий стан нашої організації.

Ще кілька слів щодо зривання членкинь з членами. Я не хочу піддавати в цій справі ніяких пропозицій, бо наразі їх не маю. Однак в цю справу повинні вглядити делегати і коли можна зривати членкинь з членами, то це не було б але.

Іван Турник.

ДАЙТЕ ЗАПОМОГУ ПО 8 ДНЯХ СЛАБОСТІ.

Пітрі, Онт.

Читачи всі пропозиції до шостої конвенції РЗТ, я нахожу багато таких, які не ділово підходять до запомогого товариства. Я вірю, що товариши висказують свої думки широко і що всі вони бажать добра нашої організації, однак забагато говориться про зміну деяких точок, які повинні останити так, як вони зараз є.

Одні товариши з Тімміше піддають думку, щоб місячну владку майнерів підвищити з одного долара на штора. Я з цю думкою ніяк не можу погодитися. Найкраще буде, коли конвенція підвищить місячну владку з одного долара на два, але така підвишка має обов'язувати всіх членів і тих членкинь, які зараз платять рішні вкладачі з членами. Тіж членкині, що зараз платять по

50 центів місячно, повинні платити по одному доларові. Це поставити головною касу на твердий фінансовий ґрунт і тоді не буде обави, що її буде грошати якась небезпека.

Пропозиції відносно зміни деяких точок статута є також багато, однак є в статуті переконавання, що треба наш статут останити в спокій і не мучити яку за нього. Коли треба амініти яку точку, то це ту, яка відноситься до виплачування запомогого. Треба дати членам запомогого по 8-мих днях їхньої слабості, а не аж до 14-тих, як це було до цієї пори.

Зрозуміймо раз, що РЗТ є нашою організацією і ми повинні превалити нею так, щоб не надумувати її, а зареком не кривити членів, але виплачувати їм запомогого, коли вони дійсно хорі і вона їм надаєтьтєся.

Ш. Курник.

ПРОТИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ТЕРОРУ У ВЕНКУВЕР.

Сокоборн, Онт.

Дні 2. лютого українське робітничтво міста Сокоборн започаткувало кампанію Канадської Робітничої Оборони. Тіти за придбанням 810,000 фонду і нових 10,000 членів. Кампанія започаткована концерт-мітінгом, який відбувся в Укр. Роб. Домі.

На концерт-мітінг прибуло понад 300 місцевих робітників і робітниць. Концертна програма була дуже гарна. З програми виступили товариши П. Біліньскій і М. К. Оба промовили говорили про загострення класової боротьби і про теперішнє положення робітничцтва. Шалений капіталістичний вилазок примушує робітничтво ставати до отвертого бою з вилакувачами, бо не ставили довше терпіння.

По всій Канаді робітнички починають ставати до отвертого бою з панською класовою. Останні події вказують на те, що цей конфлікт приймає чимраз серйозніший характер і тому наші старості не допустити до відкритих боїв. І хоч в Торонто заборонено сво

боду слова і зібрань, а останніми днями венкуверська поліція розбила демонстрацію безробітних, революційний підйом робітничцтва росте кожного дня. Не довго вже капіталістам сподіватися робітничу класову. Вони не бачуть і тому старуються при допомозі робітничих фейкерів продовжати рішенням своєю панування.

Тов. М. К. вказав на ту велику допомогу робітникам підстрайки і інших робітничих дола з панською класовою, яку давала їм Канадська Робітничо Оборона Ліга. Вона рятує ла робітничих борців від панських визачів, вона заохочує класу фамілію увільнення товаришів, вона завжди стоїла на оборонній позиції робітничої класи. Тому кожний робітнич повинен стати її членом і бути готовим до остаточного бою з капіталістичною класовою, який мусить прийти скорше чи пізніше.

Офіс т. Біліньскій прочитав резолюцію протесту прети арештування венкуверських партійних, яку всі присутні прийняли одностайно.

Освен.

НОВИЙ СВІТ.

(Продовження.)

В садах бачив я дуже мало людей, які чим-небудь не займалися б. Ось двох молодих парубків, мабуть студенти, знявши сорочки, за кущами уживають сонячних купелів і вчаться одночасно. Ось друга група, як видно з одежі, робітниця, щось живо розмовляють. Підходжу ближче, прислухаюся: вчаться електротехніки. А там далі, подібні їм. Зникає дусання насіння, його вже дуже мало де видно, а щезла, здається, і матірня лайка. За час мого тижневого побуту ні разу її не чув, хоч умисне намагався прислухувати. Видно, дуже багато зроблено для переміни думок і способу вислову.

Та, бути в Києві і не бачити Лаври, ніяк не можна. Стоїть Лаврська дзвіниця, пам'ятка нашої архітектури, стоїть гордо з високою роззирається кругом. І люди роззираються з верхів дзвіниці на безкраї поля та весняне море води. Роззираються, в кого охота й сіла лізти на верх.

Усі будинки в Лаврі залишилися, та всі мешканці остали на місцях. Частина задала гідь покинула вгидні мешкання, частину усунуло, а частина, яка займалася дійсною працею, залишилася.

Лавра не та стала. Це великий музей України, це ціла історія України. Цілі паломництва змінилися. Давніше відходили Лавру, щоб побачити ченців та "тріхві позбутися", а тепер — щоб побачити історію України і голову просвіти. І церква в середині остала, і відправи відбуваються, як давно, та слухачів мало. Може яких 15 жінок та двох-трох чоловіків.

Описувати музей Лаври мені важко. Я не музейник, це діло спеціалістів. Скажу тільки, що в Лаврі зібрані великі багатства нашої культури, а в церковних ризах і досі правдиве золотом. І люди роззираються з верхів дзвіниці на безкраї поля та весняне море води. Розписані до музею люди добро

памі тому 25 літ назад. Тому пишуть. І збірка Потоцького дуже цінна, — в будинках Лаври. Обоє старенькі ходять, пилькують тим, що за життя збирали, видавали для загальному вжитку свою працю. Нітні незадоволення на теперішній стан, навпаки. А з яким вогнем в очах провадять і пояснюють. Правдиві музейники. В одному з музейних відділів показаний розвиток найважливіших культур нашої землі — від найдавніших часів з оригінальними єгипетськими мурами аж до найновіших часів. Дуже цікаві збірки. А відділувачів у музеях багато — сторонських і своїх, усього поля і віку та історії. Хотів я ще побачити і підземелля, та не довелося, за багато людей дожидало. А цікаво було б побачити, яка зміна зайшла від 1904 р., коли я бачив їх уперше.

Та як не гарно в Києві, як не хотілося б ще посидіти на лавочці над високою кручею Дніпра, моїм найбільш улюбленим місцем, місцем мрій, усе таки треба їхати до Харкова. Припроцальних гуляннях баба, яка злісно сичала парою і педилосерно вбивала палі, зно-

та від чого відвічна жива сила? Як при електричному світлі, поїссея поїзд пізно увечері в напрямку до Харкова. І знову ті самі, без числа зрки на кивських горбах, — аж до Дніпра проважують. Ще далеко за мостом видніть Київ, з усіх боків прерасній. Такою красою вже природа його обдарувала, що тинге до себе, манить і не пускає.

Серед млинної гри світла на кивських горбах, покидаємо це місце забарного чару, дороте і рідке кожному українцеві. Просторі, вгидні ваголи несуть нас на північ. За ними вже Дніпро, колишній історичний "Рубікон" двох світів і двох культур. Швидко мчність поїзд безкраїми лівобережними степами.

Втомлений цілоденною ходьбою та надміром свіжих і щікавих вражень, я скоро заснув. Та хіба можна догнати спати в новому світі, в тому світі, який я так добре знав старим? Минув перший твердий сон, і я вже був на ногах. На дворі робиться все ясніше. Перед моїми очима стає Полтавщина. На згадку приходить мені перша моя їзда полтавськими сте-

25 літ нещодавно панувала на Україні всевадна російщина. Пригадую, як ходив я вулицями нашого-ненашого Києва і сторожко наслухував, чи не почую де української мови. Даремне. Тільки тут у залізничній, кивсько-харківському шляху, кризь сон почув і розмову українською мовою. Я настоююся. Моментально покинув мене сон. Якась "потомствена" потапка довго, може годину розказувала якомусь чоловікові про Полтаву і Полтавщину. А з яким щирим захопленням, з якою любов'ю! Мовляв: погляньте на нашу Полтаву і не подивіте, бо знайте, що кращого города в цілому світі немає!

Не довелося мені побувати в Полтаві, в місті з 80% українським населенням, ні тоді — ні тепер, хоч зїздив я всю Україну від краю до краю. А шкода! Дивляюся на безмежні степи, на поля і серце крається. Цього року Полтавщина прибула важким горем. Тріскучі морози знищили озимину. Що з того, що земля гарно оброблена, коли безсердечно природа знищила всю працю людини? Люди - муравлі переробляють

спалені морозом поля і кидають нове зерно в пухкий чорнозем. І так уже третій рік їде важке дужання із степовими морозами. Степова Україна змагається з природою. Людина не падається.

А із степів віє межинхолодя. Станції на шляху Київ — Полтава різко відрізняються від правобережних. Майже на всіх стаях високі тополі. Стрункою знімаються вгору, гордо й поважно кивають своїми коронами. А від них смутком віє. А поза стаями, як оком свіжати, вітрики розмахують своїми крилами. Кругом степ і рівнина. Вітрики і тополі. Тільки перед Полтавою мінється краєвид, стає більш ріжноманітний.

А "славна Полтава" наче малює Київ. І на горбі, і над річкою. Та не рівня Полтава Києву і не рівня Ворскла Дніпру. Зближуємося до Полтави. Уже здалеку видно ряди домів у розвітаючих садах під свіжим подувом весни. Залізничний соловій біля Шведської Могили, і в переміг, одноманітний гуркіт машини.

А з Полтави до Харкова вже близько, от як із Станіславова до Львова. Бо для українських просторів тригодинна їзда це дрибниця. З Полтави до Харкова, як рукою полати. Є простір, є і куди розмахануться. Кінчається степ, виривають ліси. А повітря більш вогке, хоч сам Харків має різкий континентальний клімат. Уже й Люботин, далеке передмістя Харкова. Збільшується рух. До Харкова ще 23 кілометри, але ці простори загортає вже в свою сферу це багаторозташоване місто. Звідси починаються вже дома, в яких живуть "харківські люди". Ось уже Нова Баварія з великою фабрикою мотузця, та "гордоші" Харкова — річка Лопав, може трошки більша, як лівська Полтва. Поруч Лопані Харків має ще дві річки: Харків та Нетечу, але всі вони тільки скидаються на річку, бо не багато в них води тече. Харків має ту саму велику недостатку, що й Львів, — відсутність більшої ріки.

(Далі буде.)

Павло Волошенюк.

Товариші! Приєднайте нових передплатників для "Українських Робітничих Вістей"!

ПРИХОДІТЬ НА ОДНО З НАЙКРАЩИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ В УРД!

НАБУВАЙТЕ ВЧАСНО ТИКЕТИ!

З НАГОДИ ОДИНАДЦЯТОГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ ДРАМ-СПІВГУРТКОМ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

відограє

В СУБОТУ, 8. ЛЮТОГО 1930 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ

відограє прекрасну інсценізовану повість Івана Франка на одиннадцять відслон

БОРИСЛАВ Я СМІЄТЬСЯ

Інсценізувала цю повість Марія Розентал на Рад. Україні. Щла поема-драма відбувається на тлі музики, яку спеціально приладив тов. Н. Гоцуляк.

Кожний, хто читав повість Івана Франка "Борислав Сміється", знає, що в ній змальована боротьба бориславських робітників з нафтовими промисловцями, що кинули українське робітництво в невпевнені кігті вискуку і насильства.

Кожний робітник і кожна робітниця повинні побачити цю повість в дії. Тож пам'ятайте про суботу, 9-го лютого.

Тикети набувайте вчасно, щоб потім не було запізно. Тикети можна набувати кожного дня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечорами також і при касі.

ЦІНИ ТИКЕТІВ: 50, 40 і 25 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

НА ВІДКРИТТЯ 11-ГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ МУЗИЧНО-СПІВАЦЬКІ СИЛИ ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

дадуть

В НЕДІЛЮ, 9-ГО ЛЮТОГО 1930 РОКУ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

В концерті візьмуть участь перша й друга дівочі мандолиніні оркестри й хор, як також танцювальні солісти й ін. На концерті виступлять з промовама делегати із східної й західної Канади й розкажуть про тамтешнє положення.

Вступ на концерт ЗА ЗАПРОШЕННЯМИ, які можна кожного дня набувати в буфеті при Укр. Роб. Домі, а вечорами в офісі УРД. Тому, коли не бажате вернутися додому з-під дверей Укр. Роб. Дому в неділю вечером, то набувайте вчасно запрошення.

ІДІТЬ ВСІ НА КОНЦЕРТ ДО УРДОМУ!

Старанням відділу Секції Молоді й шкільної дітвори при відділі ТУРФДім у Вінніпегу відбудеться В НЕДІЛЮ, 9-ГО ЛЮТОГО, в 10-й годині рано, в Укр. Роб. Домі

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В концерті візьмуть участь всі молоді мистецькі сили. Встриваючи цей концерт, ми даємо нагоду всім молоді побачити гарний концерт, бо не всі будуть мати нагоду прийти вечером.

ДО ЧЛЕНІВ РОБІТНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ В ТІММІНС, САВТ ПОРКЮПЛАЙН І КІРКЛЕНД ЛЕЙК, ОНТ.

Цим повідомляється всіх членів вище згаданої кооперативи, що в неділю, 23 лютого, в 10. годині рано, у Фінляндськ. Роб. Домі, в Тіммінс, Онт. відбудеться

РІЧНІ ЗБОРИ КООПЕРАТИВИ

Просимо кожного члена обов'язково прийти на ці збори і взяти активну участь в нарадах. Н. Д. ТКАЧУК, секретар.

ЗАПЕВНЕНА

вага, міра і якість палива, коли купуєте в Робітничо-Фармерськ. Кооперативнім Товаристві.

Кооператива звертає ввесь зиск всім своїм покупцям.

Піддержуйте Кооперативу і помагайте тим собі.

Workers' & Farmers' Co-operative Ass'n, Ltd. COR. PRITCHARD & BATTERY ST. — PHONE 56 205

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА МАСОВИЙ МІТІНГ МОЛОДІ!

Старанням відділу Секції Молоді у Вінніпегу відбудеться в суботу, 8-го лютого, в 2. годині пополудні, в Укр. Робітнич. Домі у Вінніпегу

МАСОВИЙ МІТІНГ МОЛОДІ.

На цій мітингу буде промовляти організатор Секції Молоді тов. Я. Бобісок, який обіцяє цілу екіпажу Канаду, як організатор Секції Молоді. Ми кличемо всю робітничу молодь прийти чисельно на цей масовий мітинг.

ДО ПОЛЬСЬКИХ РОБІТНИКІВ І РОБІТНИЦЬ У ВІННІПЕГУ.

Старанням Польського Робітничого Товариства при Польськ. Робітнич. Домі у Вінніпегу, драматизує і виконає в суботу, 8 лютого, в сали Поль. Роб. Дому у Вінніпегу (при вулиці Принс і Прінсайд) дуже гарну й прелесну комедію в 3-ох актах під назвою "ТРОХ ДО ВИБОРІВ" або "ТРИ ВЕРТИХВОСТИ". Хто бажав провести вечір в добрій атмосфері та доволі насміятися, то повинні прийти і побачити виставу цієї смішної комедії. Вступ лише 50 центів для старших, а 10 центів для дітей. Початок в годині 8.30 вечером. Приходьте громадно і прихильно на цей мітинг.

ЦІКАВИЙ ВЕЧЕР В ПОЛЬСЬКІМ РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ.

Цим повідомляємо загал робітничого й всіх любителя спорту, що старанням Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відбудеться в неділю, 9-го лютого, в 8-й годині вечером, в Польськ. Роб. Домі на розі вулиць Принс і Принсайд.

ПОШКУЮ в дуже важкій справі свого одностельця, Василя Бойчука, з села Сабозина-Ранне, повіт Чернівецький, Буковина. До Канади приїхав 1927 року. Зараз мав би перебувати в околиці міста Едмонтон. Хто знає про нього або він сам, хай зголоситься на адресу: NICK KOKOSKA, P. O. Box 530, HARBORVILLE, ALTA.

ПОШКУЮ брата, Теодора Сиротюка, сина Антона, з села Коларів, повіт Рогатин, Галичина. Він має перебувати в Радзівилі України в місті Лайпсі. Хто б знає про нього, хай зголоситься на адресу: ANDREJ KUCAN, 617 King Street W., Toronto Ontario Canada. Радзівильський гайде проху о переклад.

ПОШКУЮ свого брата, Йосифа Стронука, з Басарабської Губернії, Хотинського Уезда, Голубовичів волості, село Сивовані. До Канади приїхав перелазивши 1929 року між Чернівецькою та Буковинською. Минулої осені поїхав з міста Едмонтон до міста і там мав зустріти збройно. Хто знає про даного випалок проху писати на адресу: GRUBEK, 1007 Drouillard Road, East Windsor, Ont.

ЗМАГАННЯ БОРЦІВ

В якій візьмуть участь визначні сили. О цій програмі постане всім відомою боротьбою середньої ваги з М. Биліським, який буде боротися з канадцями: англійським борцем 220 фунтів ваги Билем Кроулем. Цей бій буде в якій Укр. Роб. Домі. Інші бої будуть такі: "Кат Кума" буде боротися з Ред Кеалом, а Іван Стефанюк буде боротися з Сестом Бейкером. Ліричний громадно, а ревно не покажете. Ввесь вечір призначений на спільну лоту Польського Робітничого Дому у Вінніпегу.

ІСТ КИДНОН, МАН.

Цим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім, якісний ТУРФДім і в Кітлоні, що в понеділок, 10-го лютого, в 8-й годині вечером відбудеться МІСЯЧНІ ЗБОРИ даного відділу. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до обговорення. Спеціаліст Зору Зарка.

Цим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім і Р.Т. в Кітлоні, що в понеділок, 10-го лютого, в 8-й годині вечером відбудеться МІСЯЧНІ ЗБОРИ даного відділу. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до обговорення. Спеціаліст Зору Зарка.

БРУКЛЕНДС, МАН.

Цим повідомляється всіх членів і слесарів відділу Р.Т. і бізнесменів даного відділу, що в неділю, 9 лютого, в 2-й годині пополудні відбудеться МІСЯЧНІ ЗБОРИ даного відділу під № 1904 Пасифік Билдінг. Кожний член і кожний слесар повинні прийти обов'язково на ці збори, бо є важкі справи до обговорення. Новах членів радо вітаємо. Зарка.

СЕНТ БОНІФЕІС, МАН.

Цим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім і Р.Т. в Сент Боніфесі, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ даного відділу відбудуться в неділю, 9-го лютого, в 10-й годині рано, в офісі УРД. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до обговорення. Зарка.

ПОРТ АРТУР, ОНТ.

Цим повідомляється всіх членів відділу ТУРФДім і Р.Т. що старанням Лармуртка, який інше при обох повоше галадних відділах в Сент Боніфесі відбудеться в суботу, 8 лютого вечером під час 393 Архієп. Стри. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо є важкі справи до обговорення. Зарка.

НА ПРОДАЖ 5-кінштова хата в Сент Джеймс, на вулиці Коледжа. Проху за \$1,400, з нього вимагається \$400.00 готівки, а решта, на легкі сплати. Зголоситися на адресу: R. A. PRIDHAM, 189 - WINNIPEG POST OFFICE

DR. F. RYBAK (M.D., C.M., L.M., C.C.) Лікар, оператор і акушер з довголітнім практикою в шпиталях Вінніпегу, Шіагає й Монреалю. Операції виконує в шпиталях. Офіс: 598 SELKIRK AVENUE — Телефон: 55 323. Резиденція: 562 ALFRED AVE. — Телефон: 54 000. По резиденції можна телефонувати вночі. WINNIPEG MANITOBA

Manitoba Drug Store 587 Selkirk Avenue Winnipeg — Manitoba СПЕЦІАЛІЗУЄМО В СЛІДУЮЧИХ МЕДИЦИНАХ: Мазь на сюрблячку \$1.25 і \$2.00 Мазь на ревматизм 1.25 Медичина на оздоровлення крові 1.50 Тонік на кров і нерви 2.25 Медичина на скріплення тіла 1.50 Спеціальна медичина на нерви 3.00 Пізунки на біль го дови 1.50 Порошки на біль голови 1.25

НАША СПЕЦІАЛЬНІСТЬ НА ЦЕЙ ТИЖДЕНЬ. Чоловічі ручні годинники, гарантовані, нові моделі. Регулярна ціна на цей тиждень \$7.50. Маємо на складі різні годинники для чоловіків і жінок, слюбні перстені, з гарними діамантами і коштовними перстемі. Ви завжди будете задоволені, бо наш товар є добрий і наш ціни дуже умирянені. Направляємо різного роду годинники і за доброю ціною. Вважайте до нас, коли ми перстемі з величчю, а ми його принасеємо. Вишукані імена на золотих, срібних і нікельових речах. Видаємо доповідні на аксесури.

A. KARLAN 626 Main St., Winnipeg, Man. ДО КРАЮ ДО КАНАДИ. Скандинавсько-Американська лінія є добре зв'язаною між Українцями в Канаді й Європі. Вона спрощує вам вашу родину або кривинь. Виробить афідавіт або пермит. Вишле гроші до краю в американських долларах. Виробить паспорт на виїзд до краю. Пишіть по інформації до: Scandinavian American Line 461 Main Street, Winnipeg 969 St. Antoine St., Montreal 39 Carlepy Bldg., Edmonton

НА ПРОДАЖ. Збройні будинки відповідні на стор. 404 і 405. Чеське місто вил Сінгарська, в Польщі. П'ять кімнат для жителів, добре положення і добрі вигоди на бізнес для відповідного підприємця за хату в містечку Вінніпегу. SHEPES AGENCIES LTD. 804 Main Street — WINNIPEG, MAN.

ОСТАТЧО МІ МАСМО українські МАШИНИ до писання зовсім як нові, по СПЕЦІАЛЬНО низьких цінах. Вишльте \$5.00 з задоволенням, а решта на Е.О.Д., а б о \$52.50, а платити по \$12.50 з задоволенням, а решта по \$10 на місяць, або \$57.50 з \$7.50 задатку, а решта по \$5.00 на місяць сплати. Лише кілька цих машинчик лічилилося на. Пишіть зараз. Направляємо вського роду машини до писання і маємо на складі різні часті до машин. MODERN OFFICE APPLIANCES LIMITED 247 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG

УВАГА! КАПУСКЕЙСІНГ, ОНТ.! УВАГА! Отрим повідомляється всіх робітників місцевой папірної, що мітингу юні International Brotherhood Pulp, Sulphite and Paper Mill Workers, відбудеться кожної середи в Александер театрі (бейсмент) о год. 8. вечером. ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО! ВПИСУЙТЕСЯ В ЮНІО!

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛАРИ. Ми виплачуємо американськими долларами в краю на найближчій пошті. Продаємо шифрати до краю і з краю до Канади. Платимо процент на шадлиних вкладках. По інформації пишіть в своїй рідній мові. ALLOWAY & CHAMPION, LIMITED (51 років в бізнесі) 667 MAIN STREET — WINNIPEG, MAN.

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я. Коли ви потребуєте ліків, придіть або напишіть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умирянені. Держимо у себе також усі добрі і добре знані оглядувані патентовані медичинні, шадлині приналежності і т. д. SHANAS DRUG STORE A. A. SHANAS, Dispensary 842 Main St. Phone 56 273 Cor. Dufferin

DR. CHAS. C. S. FREMMING ДЕНТИСТ. Урядове: від 7-ї години рано до 7-ї години вечером кожного дня. В суботу до 6-ї години вечером, або теж після змовлення. Виконує добре роботу по умрякованих цінах. CRUMP BLOCK, Cor. MAIN & DUFFERIN, WINNIPEG, MAN. Телефон до офісу: — 53 677. Штелефон до мешкання: — 53 916

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфес. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 863 (На місці д-ра Гержабека.) Урядове також вечорами.

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ. Робимо до міри убрания, ліній плащів, зимової оверковти налівної шови з доброї матерії і сумки по англійській ціні десять процент овушту. Закажіть до нас, а переконаєтеся. Записанню роботу на ознаменний час і за вдоволення румно. Чистимо, прасуємо і наставляємо. А. СНОМА — 567 SELKIRK AVE. — WINNIPEG, MAN.

Dr. H. Hershfield ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР. Спеціальність: венеричні хвороби і хірургія. Говоримо по українськ. 576 MAIN ST. COR. ALEXANDER AVE. WINNIPEG, MAN. PHONE: OFFICE 26 600 RES. 28 153

ДР. ГАНС ГЕРШМАН 3-4-річний практикою в головній шпиталі Віані. 434 SELKIRK AVE. WINNIPEG. Телефон: 52 194. Офісові години від 2-4 і від 6-8.

Др. С. КОБРИНСЬКИЙ Лікар і Оператор STE 2 846 MAIN STREET. WINNIPEG. Tel. до офісу 54 866 до помеш. 51 968. Офісові години: 3-5 і 7-8 вечером або на змовлення.

ЧИ ВИ ХОРИ? Коли чуетесь слабій, то уживайте медичини старокраєвого аптекаря ЕЛІКА з довголітнім практикою. Опішіть Вашу хворобу подрібно, а ми порадимо Вам, які медичини вжити із нашого каталога, який пишемо Вам шльком безплатно. ELIK'S DRUG STORE 803-20th St., W. SASKATOON, SASK.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ! Нові і улашні меблі, випродаємо і купуємо вського роду меблі — офісові і хатні. Новомодні кухні "Гламур", гарантовані "Честерфілд" по фабричній ціні. Панацея "Пасер" і звичайні, від \$35.00 втору. Грамофони, машини до шиття Сінгера; новомодні постелі винумомо за старі і так само уживані кухні і шафи на шмаття і на киянках; столяки до писання і всі інші речі. Більші речі даємо на сплату. А. МІРНОМАН І А. НОВИЦЬКИЙ, 610 SELKIRK AVE. WINNIPEG.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР Dr. L. W. REZNOWSKI лікар, оператор, акушер 598 SELKIRK AVE. WINNIPEG. Високий Бейсмент. Tel. 54 123. Res. 390 Bolo Ave. — Tel. 52 031

ДР. МИХАЙЛО БУРЯК Перший український лікар в східній Канаді. Лічить полові несути і акушер. Урядове під ч. 309 MARKHAM ST. TORONTO (COR. COLLEGE) TEL. TRINITY 6014

DR. L. WESELAK СЛЮБНИЙ ДЕНТИСТ. Виконує роботу переправно, а гарантовані. Діти умряковані. 417 SELKIRK AVE. WINNIPEG. Tel. офісу 54 468. Мешкання 53 261. В будинку резиденції д-ра Гержабека. Говоримо по українськ.

НОТАРІАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ. Полагаємо всі старокраєві справи, які входять в склад нотаріальний. Виробляє горожанські папери, посвідки гроші до старого краю і проху шифрати. Забавити або пишати до R. T. PETRASH 552 Selkirk Ave. — Winnipeg

ЧИ ЛЮБИТЕ МАТИ ГАРНЕ УБРАННЯ І НЕ ДУЖЕ ДОРОГО? Коли так, то зайдіть до КУЗІКА І ДЕМКОВА. Виберіть до вашої впогоди сумку й моду, а випродаємо та роботу вдоволять нас, як і соліти інших костюмерів вдоволяти, за що вони румуть. 814 MAIN ST., Cor. Jarvis, WINNIPEG, MAN.

С. Т. WYRZYKOWSKI, B. A., LL. B. АДВОКАТ. Полагаємо всі цивільні і кримінальні справи і вського роду справи старокраєві. Поїмає гроші. 663 MAIN STREET, Близько Сі-Пі-Арської Стації. WINNIPEG, MAN. Phone 86 845

ЗНАМЕНИТИЙ БУДИВЕЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ. Високо доброї якості ломбер і матеріали для викинування хат в середині. Спробуйте дати нам замовлення. THE DOMINION LUMBER & FUEL CO. LTD. 667 Redwood Ave., Winnipeg, Man. Phone 57 348-9. Transcona Dial 85 Call 38

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я. Коли ви потребуєте ліків, придіть або напишіть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умирянені. Держимо у себе також усі добрі і добре знані оглядувані патентовані медичинні, шадлині приналежності і т. д. SHANAS DRUG STORE A. A. SHANAS, Dispensary 842 Main St. Phone 56 273 Cor. Dufferin

DR. CHAS. C. S. FREMMING ДЕНТИСТ. Урядове: від 7-ї години рано до 7-ї години вечером кожного дня. В суботу до 6-ї години вечером, або теж після змовлення. Виконує добре роботу по умрякованих цінах. CRUMP BLOCK, Cor. MAIN & DUFFERIN, WINNIPEG, MAN. Телефон до офісу: — 53 677. Штелефон до мешкання: — 53 916

ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я. Коли ви потребуєте ліків, придіть або напишіть до нас. Ми маємо повний припас свіжих і довір'я гідних лічних средств, а наші ціни є умирянені. Держимо у себе також усі добрі і добре знані оглядувані патентовані медичинні, шадлині приналежності і т. д. SHANAS DRUG STORE A. A. SHANAS, Dispensary 842 Main St. Phone 56 273 Cor. Dufferin